

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 21. oktoober 2022
(OR. en)

13940/22

Institutsioonidevaheline
dokument:
2022/0346(NLE)

ECOFIN 1080
UEM 300
FIN 1134

SAATEMÄRKUSED

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	21. oktoober 2022
Saaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2022) 562 final
Teema:	Ettepanek: NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS, millega muudetakse rakendusotsust (EL) 2020/1351, millega antakse Läti Vabariigile määruse (EL) 2020/672 alusel ajutist toetust töötuseriski leevendamiseks COVID-19 puhanguga kaasnenud eriolukorras

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2022) 562 final.

Lisatud: COM(2022) 562 final

Brüssel, 21.10.2022
COM(2022) 562 final

2022/0346 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS,

millega muudetakse rakendusotsust (EL) 2020/1351, millega antakse Läti Vabariigile määruse (EL) 2020/672 alusel ajutist toetust töötuseriski leevendamiseks COVID-19 puhanguga kaasnenud eriolukorras

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

- **Ettepaneku põhjused ja eesmärgid**

Nõukogu määruses (EL) 2020/672 (edaspidi „TERA määrus“) on sätestatud õigusraamistik liidu finantsabi andmiseks liikmesriikidele, kus on COVID-19 puhangu tõttu tõsised majandushäired või suur oht nende tekkeks. TERA määruse alusel antav toetus on mõeldud selleks, et rahastada eelkõige lühendatud tööaja kavasid või muid samalaadseid meetmeid, mille eesmärk on kaitsta töötajaid ja füüsilisest isikust ettevõtjaid ning seega vähendada töötust ja sissetulekute kaotust, samuti selleks, et rahastada mõnda eelkõige töökohal kohaldatavat tervisemeedet.

Läti taotles 7. augustil 2020 liidult finantsabi ja nõukogu andis oma 25. septembri 2020. aasta rakendusotsusega (EL) 2020/1351 Lätile finantsabi, et riik saaks teha täiendavaid jõupingutusi, leevendamaks COVID-19 puhangu mõju ning sotsiaal-majanduslikke tagajärgi töötajatele ja füüsilisest isikust ettevõtjatele.

11. märtsil 2021 taotles Läti uuesti TERA määruse alusel liidu finantsabi. Selle taotluse alusel muudeti nõukogu 23. aprilli 2021. aasta rakendusotsusega (EL) 2021/677 nõukogu rakendusotsust (EL) 2020/1351.

6. oktoobril 2022 taotles Läti TERA määruse alusel liidu finantsabi kolmandat korda.

Kooskõlas TERA määruse artikli 6 lõikega 2 konsulteeris komisjon Läti ametiasutustega, veendumaks, et COVID-19 pandeemia tõttu rakendatavate Läti tööturu- ja tervisemeetmetega otseselt seotud tegelikud ja kavandatud kulutused on järsult ja oluliselt suurenenud. Need on kasvanud eelkõige seoses olemasolevate meetmetega, millele on osutatud nõukogu rakendusotsuses (EL) 2020/1351:

- olemasoleva töötajatele töökatkestushüvitise maksmise kava kohaldamisala on mitmeti laiendatud: i) laiendades seda iluvaldkonnas töötavatele isikutele, ii) andes toetuse saamise õiguse isikutele, kes on muutnud oma maksustamislahendust alates 2021. aastast, iii) parandades patendimaksjate kvalifitseerumise tingimusi, iv) võimaldades toetusesaajatel valida toetuse taotlemiseks kahe kvalifitseerumiskriteeriumi vahel. Kava alusel makstakse sundpuhkusel olevatele töötajatele või füüsilisest isikust ettevõtjatele hüvitist 50 % või 70 % nende palgast või sissetulekust, olenevalt nende kohta kehtivast maksustamiskorrast. Toetuse miinimumsummaks on määratud 500 eurot ja maksimumsummaks 1 000 eurot töötaja kohta kalendrikuus. Kava kohaldatakse ettevõtete, füüsilisest isikust ettevõtjate ja litsentsitasu maksjate suhtes, kelle sissetulek majandustegevusest on kahanenud vähemalt 20 % võrreldes 2020. aasta augustist oktoobrini väldanud perioodi keskmisega;
- töötajatele töökatkestushüvitise maksmise kava täiendab olemasolev töötajatele laste eest lisatasu maksmise kava, millega tagatakse lisatoetus sundpuhkusel olevatele töötajatele, kellel on ülalpeetavad lapsed. Lisatasu summa on 50 eurot lapse kohta kuus;

- (c) olemasoleva palgatoetuste kavaga pikendatakse toetusperioodi 28. veebruarini 2022, laiendatakse toetuskõlblike isikute ringi, võimaldades toetusesaajatel valida toetuse taotlemiseks kahe kvalifitseerumiskriteeriumi vahel, kaotatakse ülemäärase hüvitamise risk, selgitatakse patendimaksjate toetuskõlblikkuse piiranguid ning võimaldatakse 2021. aasta oktoobrist 2022. aasta veebruarini toetust üksnes neile isikutele, kellel on COVID-19 tõend, mis kinnitab, et isik on COVID-19 vastu vaktsineeritud või haiguse läbi põdenud. Toetus on kättesaadav tööandjatele, kelle tulud mis tahes majandustegevusest on kahanenud vähemalt 20 %. Kava alusel makstav summa on kuni 50 % keskmisest kuu brutopalgast, kuid mitte üle 500 euro kalendrikuus. Toetusesaajast tööandjad on kohustatud säilitama hüvitist saavate töötajate töökohad ja lisama palgahüvitisele summa, mis annaks kokku täieliku tavapalga;
- (d) COVID-19ga seotud olemasoleva haigushüvitise maksmist pikendatakse 28. veebruarini 2022 ja seda võimaldatakse üksnes isikutele, kellel on tõend, mis kinnitab, et isik on COVID-19 vastu vaktsineeritud või haiguse läbi põdenud, või kellele on väljastatud arvamus COVID-19-vastase vaktsineerimise edasilükkamise vajaduse kohta. Kui tavaliselt maksab osa haigushüvitisest tööandja, siis inimestele, kes pidid töölt puuduma kohustusliku eneseisolatsiooni või karantiini tõttu, maksab haigushüvitise täies ulatuses valitsus;
- (e) olemasolev meede, mis hõlmab haigushüvitisi vanematele ja hooldajatele, tagab toetuse töötajatele, kes ei saa teha kaugtööd ning kes peavad hoolitsema kuni kümne aasta vanuste laste või puuetega inimeste eest, kui koolid ja päevakeskused on COVID-19 leviku tõttu suletud. Hüvitise summa on kuni 60 % hüvitise saaja viimase 12 kuu keskmisest palgast. Hüvitise saaja tööandja peab tõendama, et kaugtöö tegemine pole võimalik, ning kool või omavalitsusasutus peab kinnitama, et kool on suletud ja päevakeskuse teenused pole kättesaadavad;
- (f) olemasolev toetus, mis katab isikukaitsevahenditele ja muudele meditsiinitarvetele tehtavad tervishoiukulutused, et tagada avaliku sektori töötajate, eelkõige tervishoiutöötajate tervisekaitse ja ohutus;
- (g) olemasolev meede, mis hõlmab lisatasude maksmist arstidele ja teistele COVID-19 kriisi lahendamise tegelevatele meditsiinitöötajatele, et premeerida neid suurema riski ja töökoormuse tingimustes tehtava töö eest. Need kuupalgast 20–100 % moodustavad lisatasud ületavad avaliku sektori töötajatele lubatud maksimaalseid lisatasusid.

Läti on esitanud komisjonile asjakohase teabe.

Kättesaadavaid tõendeid arvesse võttes teeb komisjon nõukogule ettepaneku võtta vastu rakendusotsus, millega antakse Lätile TERA määruse alusel finantsabi, et toetada eespool nimetatud meetmete rakendamist.

Koos Läti 6. oktoobril 2022 esitatud taotlusega on tervisemeetmetele kuluv summa 70 921 236 eurot.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

Käesolev ettepanek on täielikult kooskõlas nõukogu määrusega (EL) 2020/672, mille alusel see on tehtud.

Ettepanek lisandub teisele liidu õigusaktile, mille alusel toetatakse liikmesriike hädaolukordades, nimelt nõukogu 11. novembri 2002. aasta määrusele (EÜ) nr 2012/2002 Euroopa Liidu Solidaarsusfondi loomise kohta (edaspidi „määrus (EÜ) nr 2012/2002“). 30. märtsil 2020 võeti vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2020/461, millega muudetakse nimetatud õigusakti, laiendades selle kohaldamisala ka ulatuslikele rahvatervise hädaolukordadele ja määrates kindlaks konkreetsed rahastamiskõlblikud meetmed.

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Ettepanek on üks paljudest meetmetest, mis on välja töötatud praegusele COVID-19 pandeemia reageerimiseks (näiteks koroonaviirusele reageerimise investeerimisalgatus), ning see täiendab muid tööhõivet toetavaid vahendeid, nagu Euroopa Sotsiaalfond ja Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fond (EFSI) / InvestEU fond. Praeguse COVID-19 puhangu ajal liikmesriikide toetamiseks laenude võtmist ja andmist käsitlev ettepanek toimib eelkõige teise kaitseliinina, mille kaudu rahastatakse lühendatud tööaja kavasad ja samalaadseid meetmeid, aidates säilitada töökohti ning kaitstes seega töötajaid ja füüsilisest isikust ettevõtjaid töötuseriski eest.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

- **Õiguslik alus**

Käesoleva ettepaneku õiguslik alus on nõukogu määrus (EL) 2020/672.

- **Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)**

Ettepanek on vastus liikmesriigi taotlusele ja sellega näidatakse Euroopa solidaarsust, andes COVID-19 puhangust mõjutatud liikmesriigile ajutiste laenudena liidu finantsabi. Selline finantsabi toimib teise kaitseliinina ja sellega toetatakse ajutiselt valitsemissektori kulutuste suurendamist seoses lühendatud tööaja kavade ja muude samalaadsete meetmetega, et aidata riigil kaitsta töökohti ning seega kaitsta töötajaid ja füüsilisest isikust ettevõtjaid töötuseriski ja sissetuleku kaotuse eest.

Toetus aitab kriisist mõjutatud inimesi ning leevendab praeguse COVID-19 kriisi otsesest ühiskondlikku ja majanduslikku mõju.

- **Proportsionaalsus**

Ettepanek on proportsionaalsuse põhimõttega kooskõlas. See ei lähe kaugemale sellest, mis on vajalik ettepaneku eesmärkide saavutamiseks.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

Kuna ettepanek tuli koostada kiiresti, et nõukogu saaks selle õigel ajal vastu võtta, ei olnud võimalik sidusrühmadega konsulteerida.

- **Mõju hindamine**

Kuna ettepanek on kiireloomuline, siis mõju ei hinnatud.

4. MÕJU EELARVELE

Komisjonil peaks olema õigus võtta finantsturgudelt laenu, et laenata seda edasi liikmesriigile, kes taotleb finantsabi TERA rahastamisvahendist.

Lisaks liikmesriikide garantiidele hõlmab raamistik muid kaitsemeetmeid, et tagada kava rahaline usaldusväarsus:

- range ja konservatiivne finantsjuhtimine;
- sellise laenuportfelli loomine, mis piirab kontsentratsiooniriski, iga-aastast riskipositsiooni ja ülemäärast riskipositsiooni üksikute liikmesriikide suhtes, tagades samal ajal piisavad vahendid kõige enam abi vajavatele liikmesriikidele, ning
- võla pikendamise võimalused.

Ettepanek:

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS,

millega muudetakse rakendusotsust (EL) 2020/1351, millega antakse Läti Vabariigile määruse (EL) 2020/672 alusel ajutist toetust töötuseriski leevendamiseks COVID-19 puhanguga kaasnenud eriolukorras

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 19. mai 2020. aasta määrust (EL) 2020/672, millega luuakse COVID-19 puhanguga kaasnenud eriolukorras töötuseriski leevendamiseks pakutava ajutise toetuse Euroopa rahastu (TERA)¹, eriti selle artikli 6 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Läti 7. septembril 2020 esitatud taotluse alusel andis nõukogu rakendusotsusega (EL) 2020/1351² Lätile finantsabi laenuna, mille maksimumsumma on 192 700 000 eurot ja maksimaalne keskmine tagasimaksetähtaeg 15 aastat ning mis tehti kättesaadavaks 18 kuuks, et Läti saaks teha täiendavaid jõupingutusi, leevendamaks COVID-19 puhangu mõju ning sotsiaal-majanduslikke tagajärgi töötajatele ja füüsilisest isikust ettevõtjatele.
- (2) Läti taotles laenu eesmärgiga rahastada nõukogu rakendusotsuse (EL) 2020/1351 artiklis 3 osutatud lühendatud tööaja kavu, sellega sarnaseid meetmeid ja tervisemeetmeid.
- (3) Läti 11. märtsil 2021 esitatud teise taotluse alusel andis nõukogu rakendusotsusega (EL) 2021/677³ (millega muudetakse rakendusotsust (EL) 2020/1351) Lätile täiendavat finantsabi summas 112 500 000 eurot, suurendades maksimaalset laenusummat 305 200 000 euroni, määrates maksimaalseks keskmiseks tagasimaksetähtajaks 15 aastat ning tehes laenu kättesaadavaks 18 kuuks, et Läti saaks

¹ ELT L 159, 20.5.2020, lk 1.

² Nõukogu 25. septembri 2020. aasta rakendusotsus (EL) 2020/1351, millega antakse Läti Vabariigile määruse (EL) 2020/672 alusel ajutist toetust töötuseriski leevendamiseks COVID-19 puhanguga kaasnenud eriolukorras (ELT L 314, 29.9.2020, lk 38).

³ Nõukogu 23. aprilli 2021. aasta rakendusotsus (EL) 2021/677, millega muudetakse rakendusotsust (EL) 2020/1351, millega antakse Läti Vabariigile määruse (EL) 2020/672 alusel ajutist toetust töötuseriski leevendamiseks COVID-19 puhanguga kaasnenud eriolukorras (ELT L 144, 27.4.2021, lk 7).

teha täiendavaid jõupingutusi, leevendamaks COVID-19 puhangu mõju ning sotsiaal-majanduslikke tagajärgi töötajatele ja füüsilisest isikust ettevõtjatele.

- (4) Läti taotles täiendavat laenu eesmärgiga rahastada nõukogu rakendusotsuse (EL) 2020/1351 artiklis 3 osutatud lühendatud töötaja kavu, sellega sarnaseid meetmeid ja tervisemeetmeid.
- (5) COVID-19 puhang on halvanud märkimisväärse osa Läti tööjõust. See on kaasa toonud Läti avaliku sektori kulude järsu ja olulise suurenemise seoses meetmetega, millele on osutatud rakendusotsuse (EL) 2020/1351 artikli 3 punktides a, c, d, g, h, f ja i.
- (6) COVID-19 puhang ja erakorralised meetmed, mida Läti on võtnud 2020., 2021. ja 2022. aastal, et puhangut ohjeldada ning selle sotsiaal-majanduslikke ja terviseiga seotud tagajärgi leevendada, on avaldanud ja avaldavad endiselt ränka mõju riigi rahandusele. Läti valitsemissektori eelarvepuudujääk ja võlg olid 2020. aastal vastavalt 4,5 % ja 43,3 % ning 2021. aasta lõpuks 7,3 % ja 44,8 % sisemajanduse koguproduktist (SKP). Komisjoni 2022. aasta kevadprognoosi kohaselt on Läti valitsemissektori eelarvepuudujääk ja võlg 2022. aasta lõpuks vastavalt 7,2 % ja 47,0 % SKPst. Komisjoni 2022. aasta suve vaheprognoosi järgi peaks Läti SKP kasvama 2022. aastal 3,9 %.
- (7) 6. oktoobril 2022 taotles Läti liidult täiendavat finantsabi summas 167 607 000 eurot, et võtta lisaks 2020., 2021. ja 2022. aastal võetud riiklikele meetmetele täiendavaid meetmeid, leevendamaks COVID-19 puhangu mõju ning selle sotsiaal-majanduslikke tagajärgi töötajatele ja füüsilisest isikust ettevõtjatele. Täpsemalt pikendas ja/või muutis Läti põhjendustes 8–12 kirjeldatud lühendatud töötaja kavu ja sarnaseid meetmeid.
- (8) Töötajatele töökatkestushüvitise maksmise kava kohaldatakse ettevõtete, füüsilisest isikust ettevõtjate ja litsentsitasu maksjate suhtes, kelle sissetulek majandustegevusest on kahanenud vähemalt 20 % võrreldes 2020. aasta augustist oktoobrini väldanud perioodi keskmisega. Kava alusel makstakse sundpuhkusel olevatele töötajatele või füüsilisest isikust ettevõtjatele hüvitist 50 % või 70 % nende palgast või sissetulekust, olenevalt nende kohta kehtivast maksustamiskorrast. Toetuse miinimumsummaks on määratud 500 eurot ja maksimumsummaks 1 000 eurot töötaja kohta kalendrikuus.

Kava on kehtestatud valitsuse määrusega nr 709 (vastu võetud 24. novembril 2020⁴ ning muudetud 12. jaanuaril 2021,⁵ 19. jaanuaril 2021,⁶ 4. veebruaril 2021⁷ ja 26. veebruaril 2021⁸), milles käsitletakse maksumaksjatele töökatkestushüvitise maksmist COVID-19 kriisi tingimustes tegevuse jätkamise võimaldamiseks.

Meetmega laiendatakse rakendusotsuse (EL) 2020/1351 artikli 3 punktis a osutatud kava kohaldamisala iluvaldkonnas töötavatele isikutele, antakse toetuse saamise õigus isikutele, kes on muutnud oma maksustamislahendust alates 2021. aastast,

⁴ Latvijas Vēstnesis (Läti ametlik teataja), 230B, 27.11.2020.

⁵ Latvijas Vēstnesis (Läti ametlik teataja), 9A, 14.1.2021.

⁶ Latvijas Vēstnesis (Läti ametlik teataja), 15, 22.1.2021.

⁷ Latvijas Vēstnesis (Läti ametlik teataja), 25A, 5.2.2021.

⁸ Latvijas Vēstnesis (Läti ametlik teataja), 48, 10.3.2021.

parandatakse patendimaksjate kvalifitseerumise tingimusi ning võimaldatakse toetusesaajatel valida toetuse taotlemiseks kahe kvalifitseerumiskriteeriumi vahel.

- (9) Töökatkestushüvitise kava täiendusena on ette nähtud laste eest töötajatele makstav lisatasu, millele on osutatud rakendusotsuse (EL) 2020/1351 artikli 3 punktis c ja mille jaoks Läti taotleb täiendavat toetust. Lisatasu 50 eurot kuus lapse kohta tagab täiendava toetuse sundpuhkusel olevatele töötajatele, kellel on õigus ülalpeetavate eest antavale füüsilise isiku tulumaksu vabastusele. Toetusmeedet pikendati valitsuse 1. detsembri 2020. aasta korraldusega nr 706, milles käsitletakse rahaliste vahendite eraldamist riigieelarve programmist „Rahalised vahendid ettenägematuteks sündmusteks“,⁹ ning valitsuse 11. jaanuari 2021. aasta korraldusega nr 15, milles käsitletakse rahaliste vahendite eraldamist riigieelarve programmist „Rahalised vahendid ettenägematuteks sündmusteks“¹⁰. Meedet võib pidada määruses (EL) 2020/672 osutatud lühendatud töötaja kavade samalaadseks, kuna sellega antakse töötajatele ja füüsilisest isikust ettevõtjatele sissetulekutoetust, mis aitab katta lastehoiukulusid ajal, mil koolid on suletud, ning seega võimaldab vanematel töötamist jätkata, hoides ära töösuhte ohtu sattumise.
- (10) Palgatoetuste kavaga tagatakse toetus töötajatele, kelle tulud mis tahes majandustegevusest kahanevad vähemalt 20 %. Kava alusel makstav summa on kuni 50 % keskmisest kuu brutopalgast, kuid mitte üle 500 euro kalendrikuus. Toetusesaajast töötajad on kohustatud säilitama hüvitist saavate töötajate töökohad ja lisama palgahüvitisele summa, mis annaks kokku täieliku tavapalga.

Kava on kehtestatud valitsuse määrusega nr 675, milles käsitletakse maksumaksjatele abi andmist COVID-19 kriisi tingimustes tegevuse jätkamise võimaldamiseks (vastu võetud 10. novembril 2020¹¹ ja muudetud 12. jaanuaril 2021,¹² 1. aprillil 2021,¹³ 26. oktoobril 2021,¹⁴ 9. novembril 2021,¹⁵ 30. novembril 2021,¹⁶ 7. detsembril 2021,¹⁷ 23. detsembril 2021¹⁸ ja 11. jaanuaril 2022¹⁹), ning valitsuse korraldusega nr 128, milles käsitletakse rahaliste vahendite eraldamist riigieelarve programmist „Rahalised vahendid ettenägematuteks sündmusteks“²⁰.

Meetmega pikendatakse rakendusotsuse (EL) 2020/1351 artikli 3 punktis d osutatud kava toetusperioodi ja laiendatakse toetuskõlblike isikute ringi, võimaldades toetusesaajatel valida toetuse taotlemiseks kahe kvalifitseerumiskriteeriumi vahel, kaotatakse ülemäärase hüvitamise risk, selgitatakse patendimaksjate toetuskõlblikkuse piiranguid ning võimaldatakse 2021. aasta oktoobrist 2022. aasta veebruarini toetust üksnes neile isikutele, kellel on COVID-19 tõend, mis kinnitab, et isik on COVID-19 vastu vaktsineeritud või haiguse läbi põdenud.

⁹ Latvijas Vēstnesis (Läti ametlik teataja), 234, 3.12.2020.

¹⁰ Latvijas Vēstnesis (Läti ametlik teataja), 9, 14.1.2021.

¹¹ Latvijas Vēstnesis (Läti ametlik teataja), 222A, 16.11.2020.

¹² Latvijas Vēstnesis (Läti ametlik teataja), 9, 14.1.2021.

¹³ Latvijas Vēstnesis (Läti ametlik teataja), 66, 7.4.2021.

¹⁴ Latvijas Vēstnesis (Läti ametlik teataja), 211, 1.11.2021.

¹⁵ Latvijas Vēstnesis (Läti ametlik teataja), 220, 12.11.2021.

¹⁶ Latvijas Vēstnesis (Läti ametlik teataja), 236, 7.12.2021.

¹⁷ Latvijas Vēstnesis (Läti ametlik teataja), 240, 13.12.2021.

¹⁸ Latvijas Vēstnesis (Läti ametlik teataja), 249A, 27.12.2021.

¹⁹ Latvijas Vēstnesis (Läti ametlik teataja), 9, 13.1.2022.

²⁰ Latvijas Vēstnesis (Läti ametlik teataja), 42, 2.3.2021.

- (11) Kui tavaliselt maksab osa haigushüvitisest tööandja, siis COVID-19ga seotud haigushüvitiste kavaga tagatakse, et inimestele, kes pidid töölt puuduma kohustusliku eneseisolatsiooni või karantiini tõttu, maksab haigushüvitist riik.

Kava kehtestati rasedus- ja sünnitus- ning ravikindlustuse seaduse muudatusega (vastu võetud 20. märtsil 2020²¹ ning muudetud 12. novembril 2020,²² 4. novembril 2021²³ ja 13. jaanuaril 2022²⁴).

Meetmega nähakse ette rakendusotsuse (EL) 2020/1351 artikli 3 punktis g osutatud COVID-19ga seotud haigushüvitiste maksmise perioodi pikendamine, ja samal ajal kitsendatakse toetusõiguslike isikute ringi, hõlmates ainult need isikud, kellel on tõend, mis kinnitab COVID-19 vastu vaksineerimist või haiguse läbipõdemist, või kellele on väljastatud arvamus COVID-19-vastase vaksineerimise edasilükkamise vajaduse kohta, ning täpsustatakse, millistel juhtudel ja tingimustel peaksid tööandjad võimaldama töötajale tasulist haiguspuhkust ilma riigi toetuseta.

- (12) Haigushüvitiste maksmine vanematele ja hooldajatele tagab toetuse töötajatele, kes ei saa teha kaugtööd ning kes peavad hoolitsema alla kümne aasta vanuste laste või puuetega inimeste eest, kui koolid ja päevakeskused on COVID-19 puhangu tõttu suletud. Meedet võib pidada sarnaseks määruses (EL) 2020/672 osutatud lühendatud tööaja kavade meetmega, kuna see võimaldab vanematel ja hooldajatel saada sissetulekutoetust ning aitab säilitada tööhõivet, hoides ära olukorra, kus vanemad ja hooldajad peavad töösuhte lõpetama, et hoolitseda laste või puuetega inimeste eest ajal, mil koolid või päevakeskused on suletud. Haigushüvitisid on ette nähtud 26. novembri 2020. aasta rasedus- ja sünnitus- ning ravikindlustuse seaduse muudatusega²⁵ ning valitsuse 1. detsembri 2020. aasta korraldusega nr 707, milles käsitletakse rahaliste vahendite eraldamist riigieelarve programmist „Rahalised vahendid ettenägematuteks sündmusteks“,²⁶ ja valitsuse 11. jaanuari 2021. aasta korraldusega nr 13, milles käsitletakse rahaliste vahendite eraldamist riigieelarve programmist „Rahalised vahendid ettenägematuteks sündmusteks“²⁷.

Läti taotleb kõnealusele rakendusotsuse (EL) 2021/677 artikli 3 punktis h osutatud olemasolevale meetmele täiendavat toetust.

- (13) Lisaks pikendas või muutis Läti hulka COVID-19 puhangu ohjeldamiseks võetud tervisemeetmeid. Täpsemalt puudutab see põhjendustes 14–15 sätestatud meetmeid.
- (14) Ette on nähtud toetus, mis katab isikukaitsevahenditele ja muudele meditsiinitarvetele tehtavad tervishoiukulutused, et tagada COVID-19 viirusega kokku puutuvatele inimestele ohutu töökeskkond.

²¹ Latvijas Vēstnesis (Läti ametlik teataja), 57B, 21.3.2020.

²² Latvijas Vēstnesis (Läti ametlik teataja), 221A, 13.11.2020.

²³ Latvijas Vēstnesis (Läti ametlik teataja), 215A, 5.11.2021.

²⁴ Latvijas Vēstnesis (Läti ametlik teataja), 10A, 14.1.2022.

²⁵ Latvijas Vēstnesis (Läti ametlik teataja), 230A, 27.11.2020.

²⁶ Latvijas Vēstnesis (Läti ametlik teataja), 234, 3.12.2020.

²⁷ Latvijas Vēstnesis (Läti ametlik teataja), 9, 14.1.2021.

Kava on kehtestatud valitsuse määrusega nr 380, milles käsitletakse esmatähtsate institutsioonide ja vajaduste nimekirja kantud institutsioonide epidemioloogilise ohutuse tagamiseks vajalikke vahendeid (vastu võetud 9. juunil 2020²⁸).

Läti taotleb kõnealusele rakendusotsuse (EL) 2020/1351 artikli 3 punktis f osutatud olemasolevale meetmele täiendavat toetust.

- (15) Arstidele ja teistele meditsiinitöötajatele, kes tegelevad COVID-19 kriisi lahendamise, makstakse lisatasu 20–100 % kuupalgast, et premeerida neid suurema riski ja suurema töökoormuse tingimustes tehtava töö eest, nagu on ette nähtud valitsuse 27. märtsi 2020. aasta korraldusega nr 136²⁹ ja valitsuse 6. novembri 2020. aasta korraldusega nr 656,³⁰ milles käsitletakse rahaliste vahendite eraldamist riigieelarve programmist „Rahalised vahendid ettenägematuteks sündmusteks“, valitsuse 8. detsembri 2020. aasta korraldusega nr 743,³¹ millega muudetakse valitsuse 6. novembri 2020. aasta määrust nr 655, milles käsitletakse eriolukorra väljakuulutamist, ning valitsuse 21. jaanuari 2021. aasta korraldusega nr 37,³² milles käsitletakse rahaliste vahendite eraldamist riigieelarve programmist „Rahalised vahendid ettenägematuteks sündmusteks“. Neid lisatasusid makstakse lisaks maksimaalsele lisatasule, mis on sätestatud riigi- ja kohalike omavalitsuste asutuste ametnike ja töötajate töötasude seaduses. Meede toetab tööhõivet, tagades töötajate terviseohutuse ja oluliste avalike teenuste toimepidevuse. Läti taotleb kõnealusele rakendusotsuse (EL) 2020/1351 artikli 3 punktis i osutatud olemasolevale meetmele täiendavat toetust.
- (16) Läti vastab määruse (EL) 2020/672 artiklis 3 sätestatud finantsabi taotlemise tingimustele. Läti on esitanud komisjonile asjakohased tõendid selle kohta, et avaliku sektori tegelikud ja kavandatud kulutused on alates 1. veebruarist 2020 suurenenud 508 124 069 euro võrra riiklike meetmete tõttu, mis on võetud selleks, et leevendada COVID-19 puhangu sotsiaal-majanduslikku mõju. See on järsk ja oluline kasv, kuna puudutab ka selliste olemasolevate meetmete pikendamist või muutmist, mis on otseselt seotud lühendatud tööaja kavade ja muude samalaadsete meetmetega, millega on hõlmatud suur osa Läti ettevõtjatest ja töøjõust. Läti kavatseb 35 317 069 euro ulatuses kulutusi rahastada oma vahenditest.
- (17) Komisjon on määruse (EL) 2020/672 artikli 6 kohaselt Lätiga konsulteerinud ning veendunud, et avaliku sektori tegelikud ja kavandatud kulud on järsult ja oluliselt suurenenud otseselt seoses COVID-19 puhangu tõttu rakendatud lühendatud tööaja kavade ja muude samalaadsete meetmete ning asjakohaste tervisemeetmetega, mida on kirjeldatud 6. oktoobri 2022. aasta taotluses.
- (18) Läti 6. oktoobril 2022 esitatud taotluses ja põhjendustes 14–15 osutatud tervisemeetmete summa on 70 921 236 eurot.
- (19) Seetõttu tuleks Lätile anda finantsabi, mis aitab tal tegeleda COVID-19 puhangust põhjustatud suurte majandushäirete sotsiaal-majanduslike tagajärgedega. Komisjon

²⁸ Latvijas Vēstnesis (Läti ametlik teataja), 113A, 12.6.2020.

²⁹ Latvijas Vēstnesis (Läti ametlik teataja), 62B, 27.3.2020.

³⁰ Latvijas Vēstnesis (Läti ametlik teataja), 218, 10.11.2020.

³¹ Latvijas Vēstnesis (Läti ametlik teataja), 237A, 8.12.2020.

³² Latvijas Vēstnesis (Läti ametlik teataja), 16, 25.1.2021.

peaks tegema otsused osamaksete ja osade lõpptähtaegade, suuruse ja väljamaksmise kohta tihedas koostöös riiklike ametiasutustega.

- (20) Võttes arvesse, et rakendusotsuses (EL) 2020/1351 osutatud kättesaadavusperiood on lõppenud, tuleb määrata täiendava finantsabi jaoks uus kättesaadavusperiood. Rakendusotsusega (EL) 2020/1351 ette nähtud 18kuulist finantsabi kättesaadavusperioodi tuleks pikendada 21 kuu võrra ja seega peaks kättesaadavusperioodi kogupikkus olema 39 kuud alates esimesest päevast pärast rakendusotsuse (EL) 2020/1351 jõustumist.
- (21) Läti ja komisjon peaksid võtma käesolevat otsust arvesse määruse (EL) 2020/672 artikli 8 lõikes 2 osutatud laenulepingus.
- (22) Käesolev otsus ei tohiks piirata ühegi sellise menetluse tulemust, mis võidakse alata seoses siseturu toimimise moonutamisega, eelkõige aluslepingu artiklite 107 ja 108 alusel. See ei vabasta liikmesriike aluslepingu artikli 108 kohasest kohustusest teavitada komisjoni võimalikest riigiabi juhtudest.
- (23) Läti peaks komisjoni korrapäraselt teavitama kavandatud avaliku sektori kulutuste tegemisest, et komisjon saaks hinnata, millises ulatuses on Läti neid kulutusi teinud.
- (24) Finantsabi andmise otsuse tegemisel on arvesse võetud Läti olemasolevaid ja eeldatavaid vajadusi ning määruse (EL) 2020/672 kohaseid finantsabi taotlusi, mille teised liikmesriigid on juba esitanud või kavatsesid esitada, kohaldades sealjuures võrdse kohtlemise, solidaarsuse, proportsionaalsuse ja läbipaistvuse põhimõtteid,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Nõukogu rakendusotsust (EL) 2020/1351 muudetakse järgmiselt.

1) Artiklit 2 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Liit annab Lätile laenu kuni 472 807 000 eurot. Laenu maksimaalne keskmine tagasimaksetähtaeg on 15 aastat.“;

b) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Käesoleva otsuse alusel antav finantsabi on kättesaadav 39 kuu jooksul alates otsuse jõustumise kuupäevale järgnevast päevast.“;

c) lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Esimene osamakse tehakse määruse (EL) 2020/672 artikli 8 lõikes 2 sätestatud laenulepingu jõustumisel. Kõik edasised osamaksed tehakse vastavalt kõnealuse laenulepingu tingimustele või, kui see on asjakohane, siis viimase *addendum*'i jõustumisel või vastavalt Läti ja komisjoni vahelisele muudetud laenulepingule, mis asendab algse lepingu.“

2) Artikkel 3 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 3

Läti võib rahastada järgmisi meetmeid:

- (a) töötajatele töökatkestuse hüvitamise kava, nagu on ette nähtud valitsuse 31. märtsil 2020. aastal vastu võetud määrusega nr 179 (milles käsitletakse COVID-19 levikust mõjutatud füüsilisest isikust ettevõtjate töökatkestushüvitisi) ning valitsuse 26. märtsil 2020. aastal vastu võetud määrusega nr 165 (milles käsitletakse COVID-19 põhjustatud kriisist mõjutatud tööandjaid, kellel on õigus saada töökatkestushüvitist, ja maksude hilinevad maksete osamaksetena tasumist või nende tähtaja pikendamist kuni kolmeks aastaks), mida on pikendatud ja mida muudeti viimati valitsuse määruse nr 709 (milles käsitletakse maksumaksjatele töökatkestushüvitise maksmist COVID-19 kriisi tingimustes tegevuse jätkamise võimaldamiseks) 19. jaanuari 2021. aasta, 4. veebruari 2021. aasta ja 26. veebruari 2021. aasta muudatustega;
- (b) tööseisakuhüvitis, nagu on ette nähtud vastavalt valitsuse määrusele nr 236 (vastu võetud 23. aprillil 2020), milles käsitletakse COVID-19 levikust mõjutatud töötajate või füüsilisest isikust ettevõtjate töökatkestushüvitisi;
- (c) laste eest töötajatele makstav lisatasu, nagu on sätestatud valitsuse 16. aprilli 2020. aasta korralduses nr 178, milles käsitletakse rahaliste vahendite eraldamist riigieelarve programmist „Rahalised vahendid ettenägematuteks sündmusteks“ (pikendatud);
- (d) turismi- ja eksporditööstuse palgatoetuste kava, nagu on ette nähtud aruandes „Teabearuanne COVID-19 kriisist ülesaamiseks ja majanduse taastamiseks võetavate meetmete kohta“, mida on pikendatud ja mida muudeti viimati valitsuse määruse nr 675 (milles käsitletakse maksumaksjatele abi andmist COVID-19 kriisi tingimustes tegevuse jätkamise võimaldamiseks) 1. aprilli 2021. aasta, 26. oktoobri 2021. aasta, 9. novembri 2021. aasta, 30. novembri 2021. aasta, 7. detsembri 2021. aasta, 23. detsembri 2021. aasta ja 11. jaanuari 2022. aasta muudatustega;
- (e) palgatoetuse maksed meditsiinitöötajatele ja kultuurivaldkonna töötajatele, nagu on ette nähtud seadusega, milles käsitletakse meetmeid, millega ennetatakse ja leevendatakse COVID-19 levikust tulenevat ohtu ja selle võimalikke tagajärgi riigile, seadusega, milles käsitletakse COVID-19 levikust tulenevate tagajärgede leevendamist, ning valitsuse 3. juuni 2020. aasta korraldusega nr 303, milles käsitletakse rahaliste vahendite eraldamist riigieelarve programmist „Rahalised vahendid ettenägematuteks sündmusteks“;

- (f) tervishoiukulutused isikukaitsevahendite tagamiseks, nagu on ette nähtud valitsuse 3. märtsi 2020. aasta korraldusega nr 79, 20. märtsi 2020. aasta korraldusega nr 118 ja 27. aprilli 2020. aasta korraldusega nr 220, milles käsitletakse rahaliste vahendite eraldamist riigieelarve programmist „Rahalised vahendid ettenägematuteks sündmusteks, ning valitsuse 9. juuni 2020. aasta määrusega nr 380, milles käsitletakse esmatähtsate institutsioonide ja vajaduste nimekirja kantud institutsioonide epidemioloogilise ohutuse tagamiseks vajalikke vahendeid;
- (g) COVID-19ga seotud haigushüvitised, nagu on ette nähtud rasedus- ja sünnitus- ning ravikindlustuse seaduse (vastu võetud 20. märtsil 2020) muudatusega, mida on pikendatud ja mida muudeti viimati rasedus- ja ravikindlustuse seaduse 4. novembri 2021. aasta ja 13. jaanuari 2022. aasta muudatustega;
- (h) haigushüvitised vanematele ja hooldajatele, nagu on ette nähtud 2020. aasta 26. novembril vastu võetud rasedus- ja sünnitus- ning ravikindlustuse seaduse muudatusega (üleminekusätete punktid 48 ja 49), valitsuse 1. detsembri 2020. aasta korraldusega nr 707, milles käsitletakse rahaliste vahendite eraldamist riigieelarve programmist „Rahalised vahendid ettenägematuteks sündmusteks“, ja valitsuse 11. jaanuari 2021. aasta korraldusega nr 13, milles käsitletakse rahaliste vahendite eraldamist riigieelarve programmist „Rahalised vahendid ettenägematuteks sündmusteks“;
- (i) lisatasud arstidele ja teistele meditsiinitöötajatele, kes tegelevad COVID-19 kriisiga, nagu on ette nähtud valitsuse 27. märtsil 2020 vastu võetud korraldusega nr 136, milles käsitletakse rahaliste vahendite eraldamist riigieelarve programmist „Rahalised vahendid ettenägematuteks sündmusteks“, valitsuse 6. novembril 2020 vastu võetud korraldusega nr 656, milles käsitletakse rahaliste vahendite eraldamist riigieelarve programmist „Rahalised vahendid ettenägematuteks sündmusteks“, ning valitsuse 8. detsembri 2020. aasta korraldusega nr 743, millega muudetakse valitsuse 6. novembri 2020. aasta määrust nr 655, milles käsitletakse eriolukorra väljakuulutamist, ning valitsuse 21. jaanuaril 2021 vastu võetud korraldusega nr 37, milles käsitletakse rahaliste vahendite eraldamist riigieelarve programmist „Rahalised vahendid ettenägematuteks sündmusteks“.

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud Läti Vabariigile.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*